

Chương 3

Con thú nguyên thủy thông soái

Tính chất con thú nguyên thủy muốn chiếm địa vị thống soái đã trởi dậy mạnh mẽ bên trong Bắc, và dưới những điều kiện ác liệt của cuộc sống trên con đường mòn vùng băng tuyết, tính chất ấy càng phát triển, phát triển lên mãi. Tuy nhiên, đó là 1 sự phát triển thầm kín. Sự khôn ranh mới nảy sinh ở Bắc đã tạo cho nó tính đĩnh đạc và tự chủ. Nó quá bận vào việc tự điều chỉnh mình cho phù hợp với cuộc sống mới, nên không cảm thấy tự buông thả thoải mái được, và không những nó không gây chuyện đánh nhau, mà nó còn cố tránh xung đột khi nào có thể tránh được. Đặc điểm trong tư thế của nó bây giờ là 1 thứ tác phong thận trọng, có tính toán. Nó không dễ sa vào sự liều lĩnh và hành động hấp tấp thiếu suy nghĩ. Và trong mỗi cảm ghét cay độc giữa nó và Xpít, nó không để lộ ra 1 tí nóng vội nào lãng tránh mọi hành vi gây gổ.

Còn về phía Xpít, thì có thể là vì Xpít không đoán thấy ở Bắc 1 địch thủ nguy hiểm, nên hẳn không bỏ lỡ 1 cơ hội nào mà không nhe nanh ra với Bắc. Thậm chí hẳn còn trêu chọc Bắc 1 cách vô cớ, luôn luôn cố tìm cách làm nổ ra 1 cuộc đánh nhau mà kết thúc phải là cái chết của tên này hoặc của tên kia.

Ngay trong những ngày đầu của chuyến đi, đáng ra điều đó đã có thể xảy ra, nếu như không có 1 sự tình cờ đặc biệt làm cho vụ xung đột bị chặn đứng lại.

Buổi tối hôm đó, đoàn người và chó đứng lại nghỉ đêm ở 1 chỗ trống trải và tiều tụy bên bờ hồ Lơ Bắcgior. Tuyết cuộn cuộn xô tới, gió rét cắt da cắt thịt như những lưỡi dao nung trắng, và bóng đêm mù mịt, tất cả những thứ đó buộc 2 người phải dò dẫm tìm ngay 1 nơi cắm trại. Khó có ai lâm phải 1 tình trạng tồi tệ hơn thế nữa. Đằng sau họ là 1 vách đá dựng đứng, nên Perôn và Phrăngxoa buộc phải nhóm ngọn lửa và trải túi ngủ ngay trên mặt hồ đóng băng. Lều đã phải bỏ lại Đaiê để đi đường cho gọn nhẹ, ngọn lửa bốc lên từ 1 vài que củi giạt cốp nhật đã nhanh chóng làm tan băng rồi tụt xuống nước tắt đi, thế là họ phải ăn trong bóng tối.

Bắc đào 1 ổ nằm kín đáo dưới vách đá che khuất. Ổ nằm kín gió và ấm cúng đến nỗi Bắc rất miễn cưỡng khi phải bỏ chỗ ra nhận phần cá mà Phrăngxoa phân phát sau khi anh đã hơ cá trên ngọn lửa cho tan băng. Nhưng khi Bắc ăn xong quay trở lại thì ổ nằm của nó đã bị chiếm mất. Nghe 1 tiếng gừ đê nẹt trong ổ phát ra, nó biết ngay tên xâm đoạt là Xpít. Cho đến tận lúc này Bắc đã cố tránh rắc rối với kẻ thù địch của mình nhưng đến nước này thì thật là quá quắt. Con thú dữ bên trên Bắc gầm lên. Nó nhảy xô vào Xpít với 1 sự điên tiết hung tợn mà cả Xpít lẫn bản thân nó đều không ngờ tới, đặc biệt là Xpít lại càng ngạc nhiên, bởi vì theo sự đánh giá của Xpít qua toàn bộ quá trình tiếp xúc với Bắc, thì địch thủ của hẳn chỉ là 1 con

chó nhút nhát, bấy lâu nay sờ dĩ đứng vững được chẳng qua là nhờ nặng cân và to xác mà thôi.

Phrăngxoa cũng ngạc nhiên khi 2 con chó loạn đã quần nhau rồi mù lên từ trong chiếc hố vỡ toang vọt ra. Anh đoán được lý do cuộc xung đột. Anh kêu to lên với Bắc:

- Thế! Thế! Cho hấn 1 trận, đồ chết tiệt! Trị cho hấn 1 trận, cái quân kẻ cướp dê tiện!

Xpít cũng đã sẵn sàng huyết chiến. Hấn vừa gào lên với 1 vẻ hết sức giận dữ và hăm hờ, vừa lượn tới lượn lui để tìm cơ hội nhảy vào. Bắc cũng hăm hờ không kém, mà cũng thận trọng không kém, trong khi nó, cũng như Xpít, lượn tới lượn lui để tìm lợi thế.

Nhưng chính lúc đó thì sự việc bất ngờ đã xảy ra. Sự việc này đã đẩy lùi cuộc huyết chiến giành quyền lực giữa 2 con chó về 1 thời điểm khác, mãi xa về sau, tận đến khi đã vượt qua bao nhiêu dặm đường lao động rã rời nặng nhọc.

1 tiếng rủa của Perôn, tiếng đánh cốp của chiếc dùi cui quật lên 1 thân hình xương xẩu, và 1 tiếng thú kêu ré đầu đón, báo hiệu 1 vụ hỗn loạn tột độ sắp nổ ra. Giữa khu vực cắm trại đột nhiên nhốn nháo những hình thù lông lá vừa lén lút lẫn vào - những con chó étkimô đói ăn, có đến gần khoảng trăm con, từ 1 làng người da đỏ vào đây đánh hơi mà tới. Chúng đã lên vào trong lúc Bắc và Xpít đang choảng nhau, và khi Perôn cùng Phrăngxoa cầm dùi cui nhảy bổ vào giữa bọn chúng thì chúng nhe răng ra chống trả. Mùi thức ăn làm chúng điên cuồng lên. Perôn bắt gặp 1 con rúc ngáp đầu vào trong thùng đựng thực phẩm. Chiếc dùi cui của anh giáng như búa bổ xuống mạng sườn hóc hác, chiếc thùng thực phẩm đổ lật úp xuống đất. Ngay lập tức, mấy chục con vật đói ăn lẫn xả vào tranh cướp đồng bánh mì và thịt lợn muối. Những chiếc dùi cui quật xuống chẳng làm chúng nao núng. Chúng kêu ăng ẳng và rú lên dưới trận đòn giáng như mưa, ấy thế mà vẫn cứ điên cuồng bám chặt cho đến khi chúng ngón sạch mẩu vụn cuối cùng.

Trong khi đó, đàn chó kéo xe sừng sốt vừa bật dậy khỏi ổ nằm của chúng liền bị bày thú kẻ cướp tấn công ngay. Bắc chưa bao giờ nhìn thấy những con chó như vậy. Trông cứ như là xương của chúng sắp bật tung ra khỏi da. Chúng chỉ là những bộ hài cốt lùng thùng bọc trong những tấm bì lông thôi lếch thếch với những con mắt rục cháy và những hàng nanh ngáp nước dãi. Nhưng con điên dại vì đói đã làm chúng trở nên kinh khủng, không ai cưỡng nổi. Chẳng có cách gì chống lại chúng. Lũ chó kéo xe bị đẩy lùi dòn vào chân vách đá ngay từ đầu, Bắc bị 3 con chó étkimô bao vây, và trong nháy mắt đầu và vai Bắc bị cắn xé rách toạc ra nhiều chỗ. Tiếng kêu thét náo động khủng khiếp. Bili, như thường lệ, kêu rên ầm lên. Đêvơ và Xônlếch, đầm đìa máu vì hàng chục vết thương, sát cánh bên nhau dũng cảm chiến đấu. Jô tấp lia lịa như điên như cuồng. 1 cái đóp của nó bập vào chân trước 1 con chó étkimô và cắn ngáp vào nghiêng cho xương gãy đánh rắc. Lập tức Paicơ, con chó lấu cá, nhảy xô vào

con vật bị què, và bằng 1 cái tát nhanh và 1 cái giật mạnh đột ngột, cắn gãy cổ đối thủ. Bắc chộp được họng 1 tên địch đang lỏng lẻo sùi bọt mép, cắn ngập vào mạch máu ở cổ hần, làm máu phun ra đầy mình Bắc. Vị máu ấm tứa ra trong mồm có kích thích nó trở thành hung tợn hơn. Nó lao mình vào 1 địch thủ khác. Vừa lúc đó, bỗng nhiên nó cảm thấy 1 hàm răng cắn ngập vào họng mình. Đó là Xpít, quân phản bội, từ 1 bầy nhảy xổ vào cắn trộm nó.

Perôn và Phrăngxoá, sau khi đã quét sạch lũ chó kẻ cướp khỏi chỗ của họ, liền hối hả chạy ra cứu đàn chó của mình. Làn sóng những con vật đói ăn điên cuồng phải cuốn lui trước sự tấn công của 2 người, và Bắc vùng ra thoát được. Nhưng chỉ được 1 lát thôi. 2 người buộc phải chạy lui về để bảo vệ lấy thực phẩm, thế là bầy chó étkimô lại quay lại xông vào lũ chó kéo xe, Bili, hoảng quá hoá liều, vọt bừa qua vòng vây của những con thú man rợ và phóng qua bãi băng tuyết bỏ chạy. Paicơ và Đóp nối theo gót Bili, tiếp, theo sau chúng là những con chó khác trong đàn. Bắc đang run mình chuẩn bị vọt theo chúng thì bỗng qua khoeé mắt nhác thấy Xpít đang lao đến nó với ý định rõ ràng muốn hất nó ngã ngửa. 1 khi đã ngã hăng chân lên, dưới cả đồng chó étkimô thì không còn hy vọng gì nữa. Nhưng Bắc đã dốc hết sức mình trụ lại được dưới cái húc mạnh của Xpít, rồi nối theo đàn bỏ chạy trên mặt hồ.

1 lát sau, 9 con chó trong đàn túm lại với nhau và tìm 1 chỗ ẩn náu trong rừng. Mặc dù không bị đuổi theo tình trạng của chúng thật là khôn khổ. Không con nào không bị đến 4 hoặc 5 vết thương trên mình, 1 số con bị thương nặng. Đóp bị thương trầm trọng 1 chân sau. Đôli, con chó étkimô mà cuối cùng nhập đàn tại Đê - e, bị rách toạc họng. Jô mất 1 con mắt. Con Bili, con chó lành nết, thì 1 tai bị nhảy xé rách như xơ mướp, kêu la rên rỉ suốt đêm. Trời vừa sáng, chúng khấp khiễng lê trở về nơi đóng trại, vừa đi vừa coi chừng. Về đến nơi thì thấy bầy kẻ cướp đã đi hết, còn 2 ông chủ thì đang mặt nhăn như bị. Có đến 1 nửa số thức ăn của họ đã đi tong. Lũ chó étkimô đã nhai nghiền cả những dây da buộc xe và những tấm bạt. Thực tế là không có cái gì thoát khỏi hàm răng chúng, dù có khó xoi đến đâu đi nữa. Chúng đã ngốn mất 1 đôi giày da nai của Perôn, nhiều khúc dây kéo và đai cương, thậm chí cả 1 đoạn dài đến 2 bộ ở sợi dây gắn đầu chiếc roi của Phrăngxoá.

Phrăngxoá đang ủ ê nhìn ngắm chiếc roi thì đàn chó bị thương trở về. Anh quay sang xem xét chúng. Giọng anh dịu dàng:

- Chao ôi! Các bạn thân mến! Bao nhiêu là vết cắn thế này, chắc làm các bạn phát điên cả mất thôi. Thành chó đại cả mất thôi, trời đất quý thôn ôi! Ê, Perôn, cậu nghĩ sao?

Người giao liên lắc đầu không muốn tin vào điều đó. Trước mắt còn những 400 dặm đường từ đây đến Đoxân, anh ta khó mà có thể chịu được cái tai họa cơn đại nỏ ra trong đàn chó của anh ta.

Phải 2 tiếng đồng hồ vừa nguyên rũa, vừa ráng sức mới buộc xong đai cương đầu vào đấy, đàn chó bị thương trở nên cứng đơ, lông cồng lại lên đường, đầu đón vật lộn với đoạn đường gian nan nhất từ trước đến nay chúng chưa hề gặp phải, và cũng là đoạn đường gian nan nhất từ đây đến Đoxân.

Phía trước, con sông "30 Dặm" mở rộng. Dòng nước ngỗ ngược của nó bất chấp sức mạnh của đông giá. Chỉ ở những chỗ xoáy nước và những nơi yên lặng mới có băng đông lại. Để vượt qua 30 dặm đường ghê gớm ấy, cần phải 6 ngày lao khổ đến kiệt sức. Những dặm đường quả là ghê gớm, bởi vì mỗi bước tiến lên phía trước là mỗi bước liều mạng của người và chó, Perôn đi đầu dò đường, đã hàng chục lần sụt cả người xuống mặt băng mỏng bị vỡ. Anh thoát nạn được là nhờ có chiếc gậy dài cầm ngang, mỗi khi người anh sụt xuống phá thành cái hố giữa mặt băng thì chếc gậy gác ngang miệng hố giữ anh lại. Trời đang rét kinh người, hàn thử biểu chỉ âm 50 độ, nên sau mỗi lần anh sụt xuống như vậy thì anh lại buộc phải nhóm lên đồng lửa để cứu sống lấy sinh mạng mình và hơ cho khô quần áo, giày tất.

Nhưng không có gì làm thoái chí anh cả. ấy cũng chính vì không có gì làm anh thoái chí được nên người ta mới chọn anh làm giao liên cho chính phủ. Anh dám dùng mọi cách mạo hiểm, kiên quyết vuron cái khuôn mặt bé nhỏ khô quắt của mình xốc tới giữa đông giá và quần quật vật lộn suốt từ mờ sáng đến tối mịt. Anh đi men theo những rìa sông buồn thảm trên 1 dải băng viền bờ, mặt băng vống xuống và kêu răng rắc dưới bàn chân, khiến họ không dám dừng xe lại. 1 lần, chiếc xe sụt thõm xuống cùng với Đêvơ và Bắc, chúng như bị ướp đông hẳn lại, và lúc được kéo lên thì gần chết đuối. Lại phải nhóm lên đồng lửa mới cứu sống được chúng. Băng đóng chặt thành lớp cứng quanh thân chúng, và 2 người phải lia lịa đảo chúng quanh ngọn lửa, cho chảy nước và tan băng ra, sát lửa đến nỗi lông chúng bị cháy sém.

1 lần khác, Xpít sụt xuống, kéop theo toàn bộ đoàn chó cho đến tận Bắc. Bắc đốc toàn lực trụ lại, ráng rức kéo về đằng sau, 2 chân trước đạp trên mép băng trơn tuột, mặt băng 4 chung quanh run lên và phát tiếng nứt rạn. Nhưng đằng sau nó còn có Đêvơ, cũng ráng sức kéo lui, và đằng sau chiếc xe trượt là Phrăngxoa cật lực kéo đến mức gân cốt anh kêu răng rắc.

Dải băng hẹp lại bị vỡ thêm và đằng trước và đằng sau, và không còn lối thoát nào khác ngoài cáo chỏm vách đá cheo leo ven bờ.

Ôi, kỳ diệu làm sao, Perôn đã leo lên được cái vách đá ấy, trong khi Phrăngxoa đang cầu nguyện để có được chính điều kỳ diệu đó. Và thế là, với mọi thứ dây đai buộc xe cùng đai cương nhặt nhanh đến mẩu cuối cùng góp lại buộc thành 1 sợi dây dài, họ kéo bổng lũ chó, con này đến con khác, lên đến chỏm vách đá. Phrăngxoa lên cuối cùng, sau chiếc xe trượt và các thứ chỏm trên xe. Rồi lại đến việc tìm 1 chỗ để tụt xuống và họ tụt xuống cũng bằng sợi

dây ấy. Khi họ trở xuống trên mặt sông thì đêm đã sập xuống, với kết quả công lao của cả 1 ngày chỉ đi được ven ven có 1 phần 4 dặm.

Khi cả đoàn đến sông Huto/linqua và gặp được mặt băng rắn chắc, thì Bắc đã mệt lả. Những con chó khác cũng vậy. Nhưng Perôn, để tranh thủ bù lại thời gian bị mất, thúc ép chúng đi sớm và nghỉ muộn. Ngày đầu chúng chạy suốt 35 dặm cho đến trạm "Cá hồi lớn", hôm sau thêm 35 dặm nữa đến trạm "Cá hồi nhỏ" và ngày thứ 3 chạy 40 dặm, đến tận trạm "Sao biển".

Chân Bắc không cứng rắn và dạn dày bằng chân của lũ chó étkimô. Chân nó đã mềm yếu đi nhiều qua bao nhiêu thế hệ kể từ cái này kể tổ tiên hoang dã cuối cùng của nó bị con gười nguyên thủy ở hang hoặc ở ven sông, bắt về thuần dưỡng. Suốt ngày nó đau đớn khắp khiêng, và mỗi lần cắm trại xong là nó nằm im lìm như xác chết. Đói hết sức nhưng nó không thể dậy để nhận phần cá của nó, và Phrăngxoá phải mang đến cho nó. Anh chàng lái xe chó lại còn xoa bóp chân cho Bắc mỗi đêm nửa tiếng đồng hồ sau bữa ăn tối, và hy sinh lớp trên của đôi giày của anh để khâu 4 chiếc giày cho Bắc. Những chiếc giày này giảm nhẹ đau đớn đi rất nhiều. 1 buổi sáng, Phrăngxoá quên đeo giày cho Bắc, Bắc đã làm cho bộ mặt héo quắt của Perôn cũng phải xệch ra thành 1 nụ cười nhăn nhó khi Perôn thấy Bắc nằm ngửa ra, 4 chân hươ trong không khí với dáng điệu van lơn, cứ nằm ỳ ra không chịu dậy nếu không được mang giày. Nhưng về sau, chân của bắc dày dần dần lên, chịu đựng được con đường gian khổ, và mấy cái bao chân mòn rách bị vứt đi.

1 buổi sáng, trên dòng sông Penli, trong khi đàn chó đang được thặng đai cương thì Đôli, con chó từ trước đến nay không có điều gì khiến người ta để ý đến, đột nhiên phát dại. Con đại được báo hiệu bằng 1 tiếng tru như tiếng chó sói, dài và ghê rợn, làm cho mọi con chó khác hoảng sợ lông dựng đứng cả lên. Và sau tiếng tru, nó nhảy bỏ và Bắc. Bắc chưa bao giờ thấy 1 con chó phát dại, mà cũng chả có lý do gì khiến cho nó sợ bệnh dại. Nhưng nó nhận biết được đây là 1 cái gì khủng khiếp, và nó hoảng hốt bỏ chạy. Thẳng tới phía trước, nó phóng cất lực. Đôli, hồn hên và sùi bọt mép, bám riết đằng sau, chỉ cách 1 bước, Đôli không thể đuổi kịp, bởi nỗi ghê sợ của Bắc lên đến cực độ, mà Bắc cũng không rút ra được, bởi con đại của Đôli cũng lên đến cực độ, Bắc lao xuyên qua khu rừng trên cù lao, phóng xuống bờ thấp, vượt qua 1 con kênh phủ bằng lờm chớm để chạy lên 1 cù lao khác, rồi băng qua 1 cù lao thứ 3, vòng trở lại dòng sông chính, và bắt đầu vượt qua dòng sông trong tình trạng tuyệt vọng. Và mặc dù Bắc không nhìn thấy, lúc nào Bắc cũng có thể nghe thấy Đôli gầm gừ chỉ sau nó 1 bước. Cách Bắc 1 phần 4 dặm, Phrăngxoá cất tiếng gọi nó, nên nó rẽ ngoặt lại, vẫn luôn bị Đôli bám theo cách 1 bước, đau đớn thở dốc và đặt tất cả hy vọng vào bàn tay Phrăngxoá cứu nó. Anh chàng đánh xe chó lăm lăm chiếc rìu trong tay chờ sẵn, và khi Bắc vừa vút qua khỏi thì chiếc rìu lập tức bổ xuống đầu con chó dại Đôli.

Bác lão đảo bước lại phía trước chiếc xe trượt, kiệt sức, thở dốc, và không đứng vững được nữa. Thời cơ của Xpít đây rồi. Hắn nhảy xổ vào Bác, và 2 lần hàm răng của hắn cắn ngập vào kẻ đối thủ không chống đỡ gì rồi nhay, rồi xé rách toạc thịt ra đến tận xương. Nhưng chiếc roi của Phrăngxoa đã giáng xuống, và Bác hài lòng đứng xem Xpít nhận 1 trận đòn trừng phạt dữ dội chưa từng thấy đối với bất kỳ 1 con chó nào trong đàn.

- 1 con quý dữ, cái con Xpít ấy - Perôn nhận xét - Mẹ kiếp, 1 ngày nào đó nó giết chết con Bác mất thôi!

Phrăngxoa đáp ngay:

- Ấy con Bác thì lại bằng 2 con quý dữ. Tớ theo dõi suốt con Bác nên tớ biết dám chắc. Tớ nói cho mà nghe: rồi có ngày, mẹ kiếp, nó sẽ phát điên lên kinh khủng, rồi nó sẽ nhai nghiền gọn con Xpít đó, rồi nó khạc xương con Xpít ra giữa tuyết cho mà xem. Chắc chắn không sai đâu, tớ biết.

Kể từ lúc ấy, giữa 2 con chó là 1 cuộc sống máu. Xpít, con chó đầu đàn, kẻ chỉ huy được thừa nhận của toán chó, cảm thấy quyền lực tối cao của mình bị con chó kỳ lạ của của đất phương Nam kia đe dọa. Mà đối với hắn, Bác kỳ lạ thật, bởi vì trong số những con chó phương Nam mà hắn đã gặp, không có con nào tỏ ra làm nên trò trống gì tại nơi đóng trại và trên đường kéo xe. Tất cả bọn chúng đều quá mềm yếu, chết gục vì lao động cực nhọc, vì băng giá và vì đói. Bác là 1 trường hợp ngoại lệ. Chỉ 1 mình nó chịu đựng được mà lại còn phát triển lên, sánh được với lũ chó étkimô về sức mạnh, tính man rợ và sự khôn ranh. Hơn nữa, nó lại là con chó ham muốn quyền thế, và điều làm cho nó trở thành nguy hiểm là chiếc đuôi cui của người nặc áo nịt đỏ đã quật cho tiêu tan hết những gì là gan liều mù quáng và hấp tấp vội vàng ra khỏi vòng khát vọng quyền lực của nó. Nó đã khôn ranh lên 1 cách khác thường và sẵn sàng chờ đợi thời cơ với 1 sự kiên nhẫn mang 1 tính chất không có gì khác hơn là tính nguyên thủy. Cuộc xung đột để tranh giành quyền lực nhất định sẽ nổ ra, không thể không tránh khỏi. Bác muốn như vậy. Nó muốn như vậy bởi vì đó là bản chất vốn có của nó, và cũng bởi vì nó đã bị hút chặt vào cái niềm tự hào vô danh và thật là khó hiểu ấy về lao động trên vết đường mòn - cái niềm tự hào đã giữ riết lũ chó trong công việc lao khổ nhọc nhằn cho đến hơi thở hắt cuối cùng, đã cảm dỗ chúng đến mức chúng sẵn sàng chết hân hoan trong vòng đai cương và chúng sẽ đau buồn như xé ruột nếu bị dứt ra khỏi đai cương ấy. Đó là niềm tự hào của Đêvo, khi đảm nhận vị trí kéo sát trước xe, của Xônlêhc khi ra sức kéo cật lực, niềm tự hào đã cuốn hút lấy chúng mỗi khi nhả trại biến đổi chúng từ những con thú cẩu bản và ủ rũ trở thành những sinh vật nỗ lực, hăm hở, đầy khát vọng; niềm tự hào đã liên tục kích thích chúng suốt ngày dài nhưng rồi lại bỏ rơi chúng vào lúc cắm trại ban đêm, để

chúng rơi trở lại vào trong tâm trạng bồn chồn và bất mãn u sầu. Đó là niềm tự hào đã giữ vững khí thế của Xpít và thúc hấn nhảy vào vị trí những con chó mắc sai lầm và trốn tránh công việc trong vòng dây kéo hoặc lẩn trốn khi đến giờ thắng đại cương buổi sáng. Cũng chính niềm tự hào đó đã khiến hấn sợ Bắc sẽ có thể giành mất địa vị con chó đầu đàn. Và đó cũng là niềm tự hào của cả Bắc nữa.

Bắc công khai đe dọa quyền chỉ huy của Xpít. Nó xông vào giữa Xpít và những con chó trốn việc đáng ra phải bị Xpít trừng trị. Và Bắc chủ tâm làm như vậy. 1 đêm nọ, tuyết rơi tầm tã, và sáng ra thì Paico, con chó hay giả ốm để trốn việc, biến đi đâu mất. 1 lớp tuyết dày đến 1 bộ đã phủ lên ổ nằm của nó, che giấu nó hoàn toàn kín đáo. Phrăngxo gọi nó và đi tìm mãi nhưng chịu không phát hiện ra. Xpít thì tức giận điên cuồng. Hấn hung tợn lông lộn khắp khu đóng trại, đánh hơi và đào bới bất kỳ chỗ nào đáng ngờ, gầm rít khùng khiếp đến nỗi Paico trong chỗ ẩn náu của mình cũng nghe thấy và run sợ.

Nhưng rồi cuối cùng Paico cũng bị phát hiện. Khi nó vừa bị lôi cổ lên, Xpít xông ngay vào để trừng trị nó, thì Bắc cũng lập tức nhảy bổ tới, cũng hung tợn chẳng kém, lao ngang vào giữa 2 con chó. Động tác của nó quá bất ngờ và khéo tính toán đến nỗi Xpít bị hất lật nhào về đằng sau hăng cả chân lên. Paico, vừa nãy còn đang hèn nhát run sợ, bây giờ nhờ sự nổi dậy chống đối ra mặt đó của Bắc nên lấy lại được can đảm, nhảy xổ vào kẻ chỉ huy đã bị lật đổ. Đối với Bắc lúc này, lối chơi ngay thẳng là 1 luật lệ đã bị bỏ qua rồi, nên Bắc cũng nhảy xổ vào Xpít. Trước cảnh tượng đó, Phrăngxo khoái trá cười thầm trong bụng nhưng đồng thời vẫn kiên định trước sau như 1 trong việc thi hành công lý, nên anh dốc toàn lực vụt sợi roi da xuống Bắc. Nhưng sợi dây không đuổi được Bắc ra khỏi địch thủ của nó đang sóng soài trên mặt đất, nên anh phải trở đầu cán roi mà quật. Phải 1 đòn choáng váng. Bắc bị đánh bật lùi về phía sau và chiếc dây da buộc đầu roi giáng xuống nó tới tấp, trong khi Xpít trừng trị đích đáng tên Paico đã nhiều lần lêu láo.

Những ngày tiếp sau, trong khi đi dần tới Doxan, Bắc vẫn tiếp tục xen vào giữa Xpít và những con chó phạm lỗi, nhưng nó lấu cá, chỉ làm điều đó khi Phrăngxo không có mặt ở quanh đấy. Với sự nổi loạn kín đáo đó của Bắc, đã nảy ra tình trạng là nói chung lũ chó không chịu phục tùng nữa, và tình trạng ấy cứ nghiêm trọng dần lên. Đêvo và Xônléch không chịu ảnh hưởng gì, nhưng những con chó khác thì càng ngày càng tệ hơn. Mọi việc không còn trôi chảy nữa. Chúng liên tục cắn cấu nhau và vặc nhau om sòm. Những vụ rắc rối luôn luôn diễn ra, mà đầu trò là Bắc. Nó làm cho Phrăngxo phải bận tâm suốt, vì anh chàng đánh xe chó thường xuyên e sợ cuộc chiến đấu 1 mất 1 còn giữa 2 con chó mà anh biết sớm muộn thế nào cũng xảy ra, và đã nhiều lần, ban đêm đang ngủ anh phải tung chăn vùng dậy khi nghe tiếng chó gâu gô và cắn lộn nhau, sợ Bắc và Xpít lại dính dáng vào đấy.

Nhưng cơ hội chưa đến, và 1 buổi chiều âm đạm, đoàn người và chó kéo vào Đoxân, trận sống mái vẫn còn gác lại đây. Thị trấn Đoxân đông nghịt người, và chó nhiều vô kể. Bắc thấy con nào cũng đang làm việc. Hình như trật tự của vạn vật đã quy định là chó cũng phải làm việc. Suốt ngày chúng nói nhau đi từng xâu dài vòng lên rồi lại vòng xuống dọc con đường chính của thị trấn, và ban đêm những chiếc nhạc đeo ở cổ chúng vẫn leng keng đi qua trên đường. Chúng kéo xe chở gỗ súc làm nhà và chờ củi, vận chuyển hàng lên mỏ, và làm mọi thứ việc mà ngựa phải làm ở thung lũng Xanta Clara. Đây đó Bắc chỉ gặp vài con chó của vùng đất phương Nam, còn đa số bọn chúng là chó étkimô thuộc nòi sói hoang. Hôm nào cũng vậy, theo 1 nếp đều đặn, cứ đến 9h tối, 12h khuya, và 3h sáng, chúng lại cất cao tiếng hát ban đêm, 1 bài ca huyền bí và rờn rợn, trong đó có giọng của Bắc hoà theo đây cảm khoái.

Với ánh hồng Bắc cực toả sáng lạnh ngắt trên đầu, hoặc dưới những ngôi sao rập rình trong điện nhảy giữa băng giá, trên vùng đất chết lặng và lạnh cứng trùm tấm vải liệm bằng tuyết bao la, tiếng hát ấy của lũ chó étkimô đáng ra phải là tiếng thách thức của sự sống, nhưng chỉ có điều là nó được lấy giọng theo điệu thứ, với những âm thanh rền rĩ kéo dài và những tiếng thỏn thức nấc nghẹn, nên lại nghe như là tiếng nài xin của sự sống, là tiếng rên đau của sinh mệnh bị dọa dẫm, nói vậy thì có lẽ đúng hơn. Đó là 1 tiếng hát cổ xưa, cổ xưa như chính bản thân giống nòi của chúng - 1 trong những tiếng hát đầu tiên của thế giới man sơ, vào cái thời mà những tiếng hát hầy còn buồn bã. Nó chứa đựng nỗi thống khổ của xiết bao thế hệ, cái tiếng than vãn nào nùng đã kích động Bắc 1 cách kỳ lạ. Khi Bắc cất tiếng ai oán và thỏn thức, thì ấy là lúc nó mang trong mình nỗi đau của sự sống đã từng là nỗi đau của những tổ tiên hoang dã của nó xưa kia, cùng nỗi lo sợ và điều huyền bí của lạnh lẽo và tối tăm đã từng là nỗi lo sợ và điều huyền bí đối với tổ tiên nó. Và cái điều khiến Bắc phải bị kích động vì tiếng kêu than kia là dấu hiệu chứng tỏ Bắc đã quay lui hẳn lại, lùi qua các thời kỳ mà sự sống đã có bếp lửa và mái nhà, để trọn vẹn trở về với buổi ban đầu thô sơ của sự sống giữa thời của tiếng hú rầu rĩ xa xưa.

7 ngày sau khi vào Đoxân, đoàn người và chó lại ra đi, tụt xuống theo bờ dốc bên rừng Beróc chạy về sông I - u - con, rồi kéo về phía sông Đaiê và thành Xon - oa - tơ, Perôn đang mang theo những công văn giấy tờ có thể còn khẩn hơn cả những thứ anh đã mang đến Đoxân; hơn nữa, niềm tự hào của cuộc hành trình cuốn hút lấy anh và anh có ý định thực hiện 1 chuyến đi kỷ lục trong năm ấy. Lần này anh gặp 1 số thuận lợi. Nhờ 1 tuần nghỉ ngơi, sức khoẻ đàn chó đã hồi phục, và chúng đã hoàn toàn sung sức. Đường mòn trên băng mà họ tự mở ra để đi vào đây hôm trước đã được nện cứng lại dưới bước chân những kẻ đi sau. Thêm nữa, cảnh sát đã bố trí ở vài 3 địa điểm dọc đường những kho chứa thức ăn cho người và chó, và nhờ vậy kẻ đi đường được gọn nhẹ.

Ngày đầu họ đi đến tận pháo đài "60 dặm" nghĩa là chạy được 1 thôi dài 50 dặm. Ngày thứ 2, họ tăng vọt tốc độ ngược dòng I - u - con chạy băng băng thuận đường thẳng tới sông Peli. Nhưng chả phải là họ đã ngon ơ đạt được chuyển chạy nhanh tuyệt đẹp như vậy mà không có điều gì khó nhọc và bực mình cho Phrăngxoả cả đâu! Cuộc nổi đầu âm ỉ do Bắc cầm đầu đã phá vỡ khối thống nhất của đàn chó.

Trong vòng dây kéo, chúng không còn như trước nữa. Sự cổ vũ của Bắc đã khiến những con chó làm loạn phạm vào đủ mọi thứ tội lật vật. Xpít không còn là 1 vị chỉ huy được kính sợ rất mực nữa. Nỗi sợ hãi trước kia đã bay biến, và chúng trở thành đủ khả năng thách thức quyền lực của Xpít. 1 đêm nọ, Paicơ đoạt của hần nửa con cá và nuốt trôi, dưới sự bảo vệ của Bắc. 1 đêm khác, Đóp cùng với Jô đánh lại Xpít và làm Xpít phải chịu từ bỏ không thi hành được đòn trừng phạt mà chúng đáng phải chịu. Ngay cả Bili, con chó lành nết, cũng bót lành đi, và có rên rĩ thì cũng không rên rĩ kiểu xoa dịu như những ngày trước nữa. Bắc không bao giờ đến gần Xpít mà không gầm gừ và dựng đứng lông lên đầy vẻ đe dọa. Quả là thái độ cư xử của Bắc giống thái độ của 1 tên du côn, và nó có thói quen nghênh ngang lượn lượn tới ngay trước mũi Xpít.

Sự suy sụp kỷ luật đã ảnh hưởng cả đến quan hệ giữa những con chó khác với nhau. Chúng gây gổ và cắn cấu lẫn nhau nhiều hơn bao giờ hết, đến mức đôi lúc cả khu vực cắm trại rộ lên tiếng rú rít hỗn loạn âm ỉ. Chỉ riêng Đêvơ và Xônléch là không thay đổi gì, mặc dù những cuộc xung đột liên chi hồ điệp xung quanh làm chúng phát cáu lên. Phrăngxoả gào lên những tiếng nguyên rủa hung tợn kỳ lạ, giậm chân bứt tóc điên tiết mà không làm gì được. Sợi roi da của anh leien tục vun vút quất vào giữa đàn chó, nhưng chả có hiệu quả gì mấy. Anh vừa quay lưng đi là đầu lại vào đây. Chiếc roi của anh ủng hộ Xpít, còn Bắc thì lại ủng hộ những con chó còn lại. Phrăngxoả biết Bắc là tên đầu nậu đứng đằng sau mọi sự rối loạn, và Bắc cũng rõ là anh biết. Nhưng Bắc khôn ranh ma mãnh làm rồi, đừng hòng bắt quả tang nó 1 lần nào nữa. Trong vòng đai cương, nó làm việc thật là tận tụy, bởi công việc nhọc nhằn cũng đã trở thành 1 điều thích thú đối với nó: thế nhưng tầm ngấm tầm ngấm gây ra 1 vụ đánh nhau giữa các bạn nó và làm rối tung cả dây kéo lên lại là 1 điều còn thích thú hơn.

Tại cửa sông Takinơ, 1 đêm nọ sau bữa ăn tối Đóp sục ra được 1 con thỏ Bắc cực, nhưng vụng về vồ trượt. Trong nháy mắt toàn bộ đàn chó hò hét đuổi theo. Cách đó 100 mã là 1 khu trại của cảnh sát Tây Bắc, có 50 con chó, toàn chó étkimô, lũ này cũng ào đến tham gia cuộc săn đuổi. Con thỏ phóng nhanh xuống dòng sông, ngoặt vào 1 nhánh sông nhỏ, và ngược nhánh sông đóng băng nó vẫn vững bước lao tới. Nó lướt nhẹ nhàng trên mặt tuyết, trong khi lũ chó dốc hết sức lặn lội đằng sau. Bắc dẫn đầu bày chó hùng hậu 60 con, quanh từ khúc sông này sang khúc sông nọ, nhưng không thể nào đuổi kịp. Bắc rập mình xuống chạy, rít

lên háo hức, khối thân hình tuyệt đẹp của nó vun vút phóng tới, bước này tiếp bước khác, dưới ánh trăng nhợt nhạt. Và cũng bước này tiếp bước khác, như 1 mảnh hồn ma băng giá tái mét, con thỏ vun vút lao lên phía trước.

Tất cả những gì đã kích động những bản năng cổ xưa trở dậy, sự kích động để thúc đẩy con người trong từng thời kỳ nhất định, vọt ra khỏi những thành phố vang động để vào rừng hoặc ra đồng tìm giết các thú vật bằng những thành phố vang động để vào rừng, hoặc ra đồng tìm giết các thú vật bằng những viên đạn chì do hoá chất đẩy đi. Sự thèm khát máu tươi, niềm vui của giết chóc - tất cả mọi kích động ấy cũng đang xô đẩy Bắc, chỉ có điều là những cái đó lại càng vô cùng gắn bó hơn bên trong bản chất của Bắc. Nó đang dẫn đầu bày chó chạy săn mồi, đuổi cho đến cùng đường sự sống hoang dã kia sự sống ấy là miếng thịt ăn, để giết bằng đôi hàm răng của chính nó, để tắm cả mõm mình ngập cho đến tận mắt vào trong máu nóng.

1 sự mê mẩn ngây ngất biểu thị đỉnh tuyệt đỉnh của sự sống, bên trên đỉnh ấy, sự sống không còn dâng lên được nữa. Nghịch lý của sự sống là như vậy đó, sự mê mẩn ngây ngất ấy xuất hiện lúc mình đang sống mãnh liệt nhất, ấy thế mà nó xuất hiện như 1 trạng thái quên đi là mình đang sống. Sự mê mẩn ngây ngất ấy, trạng thái quên rằng mình đang sống ấy, đã xuất hiện ở người nghệ sĩ, chiếm lĩnh lấy anh, lối anh thoát khỏi bản thân mình theo luồng lửa tâm hồn phút ra rục cháy; nó xuất hiện ở người lính, cố thủ trên trận địa bị tấn công, sôi máu chiến đấu cho đến phút chót, quyết không hạ súng đầu hàng; và đây, nó đã xuất hiện ở Bắc, đang dẫn đầu bày chó, thét vang tiếng hò hét tự ngàn xưa của sói hoang, ra sức rượt theo miếng thức ăn, cũng là 1 sự sống, đang xuyên qua ánh trăng chạy trốn vùn vụt trước mặt. Bắc đang thét lên những tiếng tự đáy sâu trước mặt. Bắc đang thét lên những tiếng tự đáy sâu của bản chất nó, và của những phân nào đó trong bản chất còn sâu hơn cả cuộc đời sống còn của sự sống, theo ngọn triều dâng của cõi sinh tồn, theo niềm vui tuyệt đỉnh của từng thớ thịt đường gân, trong mọi thứ không phải là cái chết, mà là sức sống đang toả ánh chói loà và bùng lên mạnh mẽ, thể hiện thành chuyển động, hân hoan tung cánh bay dưới những vì sao và trên bề mặt của vật chất chết lặng không hề động đậy.

Nhưng còn Xpít, bình tĩnh đến lạnh lùng và có tính toán ngay cả khi tâm thần bị kích động đến cực điểm, hấn tách ra khỏi bày và chạy tắt ngang 1 dải đất hẹp nơi nhánh sông nhỏ lượn quanh thành 1 vòng cung rộng. Bắc không hay biết điều đó, và trong khi Bắc cứ chạy theo vòng lượn của dòng sông, con thỏ như 1 bóng ma băng giá vầu vút theo bay trước mặt nó, thì bỗng thấy 1 bóng ma khác băng giá, lớn hơn, từ mũi đất bên bờ vọt ra chắn ngang trên đường con thỏ chạy. Đó là Xpít. Con thỏ không tài nào chuyển hướng kịp. Đang nửa chừng phóng tới, bị đôi hàm răng trắng bổ xuống cắn gãy sống lưng, nó kêu thét lên như tiếng hét thất thanh của 1 con người bị đánh. Nghe tiếng kêu ấy, tiếng kêu của Sự Sống ngã nhào

xuống từ tột đỉnh của Sinh Tồn rơi vào nanh vuốt của Thần Chết, toàn bộ bày chó nổi sau gót Bắc đồng thanh rộ lên 1 tiếng rú đầy khoái cảm.

Chỉ riêng Bắc là không kêu lên 1 tiếng nào. Nó không dừng chân lại, mà phóng sang phía Xpít. Vai nó húc vào vai đối thủ, đà đi quá mạnh nên nó vồ trượt cổ họng của Xpít. Chúng lăn nhào mấy vòng trong đám tuyết bay tung thành bụi. Xpít lật mình đứng thẳng dậy được ngay như thể vừa rời không hề bị hất ngã, cắn 1 miếng toạc vai Bắc rồi nhảy tránh xa ra 1 bên. 2 lần rãnh hấn bập mạnh như 2 hàm thép của chiếc bẫy, cắn xong lại nhảy lùi ra để tạo thế đứng chân vững hơn, mép nhếch lên giần giật nhăn nhó và gầm rít.

Trong chớp mắt Bắc vụt hiểu. Thời điểm đã đến. Trận tử chiến là đây rồi. Trong khi nó cùng Xpít lượn vòng quanh nhau, gầm gào, tai kéo xệch ra đằng sau, tinh tường quan sát rình cơ hội xông vào giành lợi thế, Bắc nhìn thấy cảnh tượng diễn ra như quen thuộc từ lâu. Dường như nó nhớ lại tất cả: cũng khu rừng trắng xoá này, cũng ánh trắng này, cũng tinh thần chiến đấu hùng hực này. Bao trùm lên cảnh vật trắng toát và im lặng là 1 sự yên tĩnh ma quái rùng rợn. Không có 1 tí thì thào nào của thỉnh không - không gì động đậy, đến 1 ngọn lá nhỏ cũng không lung lay, hơi thở của lũ chó đong lại nhìn thấy rõ, lừ đừ bốc lên và vương vất mãi giữa không trung lạnh giá. Chúng nó, những con sói mới được thuần hoá dang dở, chúng nó đã thanh toán xong ngay con thỏ Bắc cực, và giờ đây chúng được tập hợp lại dân thành 1 vòng tròn chờ đợi. Bản thân chúng cũng yên lặng, chỉ có những cặp mắt đang ngời sáng và làn sương hơi thở của chúng đang chậm rãi bốc lên. Đối với Bắc, cảnh tượng này chả có gì là mới mẻ lạ lùng cả nó đã hằng diễn ra trong thời cổ xưa. Dường như nó đã luôn luôn là thói thường của sự vật, mãi cho đến nay vẫn thế.

Xpít là 1 đầu sĩ có kinh nghiệm. Từ Xpítxbogân qua tận Bắc cực, rồi qua Canada và vùng đầm lầy Berân, đầu đầu hấn cũng đã đối địch được vững vàng với chúng. Con điên giận của hấn dù có sôi lên ghê gớm đầy nhưng không bao giờ là cơn giận mù quáng. Nung nấu ý muốn giày xé và huỷ diệt, hấn không hề quên rằng kẻ địch của hấn cũng nung nấu ý muốn giày xé và huỷ diệt giống như hấn. Hấn chẳng bao giờ lao vào đối phương nếu chưa chuẩn bị đầy đủ để đương đầu với 1 đòn lao vào của đối phương; chả bao giờ tấn công nếu chưa bảo vệ được mình chẳng lại cuộc tấn công của đối phương.

Bắc cố gắng hết sức nhưng không tài nào thọc được hàm răng mình vào cổ con chó trắng to lớn. Đôi lúc hàng nanh của nó lao tới nhằm vào nơi thịt thì lại vấp phải hàng nanh của Xpít. Nanh choảng vào nanh, mép rách toạc và bật máu, nhưng Bắc không lọt qua được miếng thủ thế của kẻ địch. Thế là Bắc sôi sục lên, vây kín Xpít trong 1 cuộc tấn công lẫn xả vào tới tấp như cơn lốc. Hết lần này lại lần khác, Bắc cố gắng tìm cách thọc răng vào mảng cổ họng trắng như tuyết, nơi mà sự sống đang sủi bọt sát ngay dưới mặt da, nhưng mỗi lần và tất cả những lần như vậy Xpít đều bỏ vào nó 1 miếng cắn rách toạc rồi vọt ra. Bắc bèn dùng cách

xông vào làm ra vẻ như muốn nhằm vào họng đối thủ, nhưng bất thần quay ngoắt đầu lại và uốn cong sườn dùng vai lao mạnh vào vai Xpít như 1 nhát búa nện hông hất ngã Xpít. Nhưng không những không làm gì được, mà mỗi lần xông vào Bắc lại còn bị cản toạc vai trong khi Xpít nhẹ nhàng vọt tránh ra ngoài.

Xpít vẫn nguyên vẹn không chút sây sát, còn Bắc thì đầm đìa máu và hỗn hển thở gấp. Trận chiến đấu dần trở thành tuyệt vọng. Trong suốt thời gian ấy, vòng tròn những con vật sói lang im thin thít kia vẫn đang chờ đợi để kết liễu đời con chó nào ngã xuống.

Thấy Bắc kiệt lực dần, Xpít bắt đầu chuyển sang thế tấn công, lao vào tới tấp, làm Bắc cứ phải loạng choạng để tìm cách trụ lại thế đứng thẳng. 1 lần Bắc bị hất nhào, thế là toàn bộ vòng tròn 60 con vật kia vội trườn tới. Nhưng Bắc đã trụ lại được hầu như ngay khi đang bị hất bổng lên giữa không trung, và vòng tròn kia lại rút lại và chờ đợi.

Tuy nhiên, Bắc lại có 1 đức tính nâng nó lên 1 tầm vóc lớn: óc sáng tạo. Nó chiến đấu bằng bản năng nhưng nó còn có thể chiến đấu bằng trí nữa. Nó xông đến, làm ra vẻ như định dùng miếng đòn hất vai như trước, nhưng đến giây lát cuối cùng thì rập mình xuống thấp sát mặt tuyết và lao vào. 2 hàm răng của nó bập vào chân trước bên trái của Xpít. 1 tiếng xương gãy giòn đánh rắc. Thôi thế là con chó trắng chỉ còn có 3 chân bám trụ để đối đầu với nó. 3 lần Bắc cố tìm cách hất ngã hẳn, rồi Bắc gập lại mưu mẹo trên và nghiêng gãy chân trước bên phải của Xpít. Mặc dù đau đớn và hết phương cứu vãn, Xpít vùng vẫy điên cuồng để giữ cho mình khỏi đổ. Hắn nhìn thấy vòng tròn những con thú lặng ngắt, với những cặp mắt sáng ngời, những chiếc lưỡi thè dài, và giải hơi thở đọng lại màu ánh bạc lững lờ bốc lên, vòng tròn ấy đang khép dần, sát lại gần hắn y như hắn đã từng nhìn thấy những vòng tròn giống như vậy khép dần lại quanh những địch thủ bị hắn đánh bại trước kia. Duy chỉ có lần này chính hắn là kẻ bị đánh bại.

Hắn chả còn chút hy vọng gì nữa. Bắc không mảy may động lòng. Lòng thương hại là 1 điều chỉ dành cho những môi trường hiền hoà thôi. Bắc chuẩn bị cho miếng đòn lao vào cuối cùng. Vòng tròn những con chó étkimô đã khép chặt lại đến mức Bắc có thể cảm thấy hơi thở của chúng phả vào bên sườn Bắc. Bắc có thể nhìn thấy chúng ở bên kia Xpít và cả ở mọi phía, nó hơi thu mình xuống trong tư thế lấy đà sẵn sàng vọt tới, những cặp mắt dán chặt vào hắn. Không gian lắng xuống, như có 1 giây phút tạm nghỉ. Mọi con vật im phăng phắc như đều đã biến thành tượng đá. Chỉ riêng Xpít run rẩy lông dựng đứng loạng choạng đảo tới đảo lui, gào lên những tiếng đe dọa khủng khiếp như để xua đuổi cái chết đang lơ lửng trên đầu.

Thế rồi Bắc bật nhảy vào rồi lại lao ra. Lần này, khi nó lao vào, miếng đòn vai cuối cùng đã hất được trúng thẳng vào vai địch. Vòng tròn đen sẫm tụ lại thành 1 điểm trên mặt tuyết tràn ngập ánh trắng, và Xpít biến mất không nhìn thấy đâu nữa. Bắc đứng thẳng và ngắm nhìn. Nhà vô địch đã thắng trận, con thú nguyên thủy thống soái đã hoàn thành trận đánh tiêu diệt, và hài lòng với trận đánh tốt đẹp của mình.